

Utvalg:	Innovasjonsutvalget	Dato: 21.05.2025
IU-sak: 12/25		Arkivsaknr.:

Fakultetene sine innovasjonsfokus nå og fremover

Bakgrunn

Innovasjonsoppdraget til Universitetet i Bergen er forankret på ulike nivåer; fra nasjonal lov til strategiske planer på statlig og institusjonelt nivå. Universitets- og høyskoleloven slår fast at «Universiteter skal (...) bidra til innovasjon og verdiskaping basert på resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid (jf. uhl § 1-3 f).» Regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023-2032 nevner som overordnede mål «styrket konkurransekraft og innovasjonsevne», «miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft», og «høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning». Viktige virkemidler for å levere på innovasjonsoppdraget er tjenestekjøpet fra VIS, UiB idé og søknadsstøtte til SFI/FME.

Hvert fakultet har sitt eget svar på universitetets samfunnsoppdrag, har formet sin egen forståelse av innovasjonsbegrepet, og har formulert sine egne ambisjoner og innovasjonstiltak.

Innovasjonsutvalget er en god arena for å dele fakultetene sine erfaringer og planer for å gi grunnlag for en bedre forståelse av bredden i innovasjonsvirksomheten ved UiB, og for å fremme tverrfaglighet. I løpet av møtene i 2024 og våren 2025 vil fakultetene gi en orientering om sitt innovasjonsarbeid til innovasjonsutvalget.

UiB strategien 2023-2030

UiBs strategidokument gjenspeiler forventningene og ambisjonene ovenfor. Det slås fast at UiBs «innovasjonsarbeid overfører kunnskap og nye anvendelser av forskning til samfunnet.» Videre sier strategidokumentet at «UiB har sterke tradisjoner for å sette kunnskap i bruk gjennom nye teknologiske løsninger, tjenesteinnovasjon og sosial innovasjon. Studentene utgjør en kraft i innovasjonsarbeidet. Med vår sentrale rolle i kunnskapsbyen Bergen, våre kunnskapsklynger og sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), er vi en naturlig og åpen møteplass for samarbeid mellom nærings-, kultur- og samfunnsliv, både nasjonalt og internasjonalt.» Visjonen er at «UiB skal være en åpen kunnskapskilde og en fremragende arena for forskningsbasert kunnskapsoverføring og samfunnsdialog.» Som ambisjoner fram mot 2030 er nevnt at

- vi skal styrke rammene for åpen vitenskap, ansvarlig deling av data og individuelle rettigheter
- vi skal forme definisjonen av innovasjon i academia med utgangspunkt i fagenes særtrekk og tilby kompetanse i innovasjonsarbeid til vitenskapelig ansatte og studenter
- vi skal styrke vårt samarbeid med andre institusjoner og næringslivet for å sette kunnskap i bruk og skape kunnskapsoverføring til samfunnet
- vi skal oppnå flere sentre for forskningsbasert innovasjon (SFI) og delta i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for innovasjon som støtter opp om UiBs profil.

Fakultetene sine innovasjonsfokus

Som antydnet i UiBs strategidokument har hvert fag en egen tilnærming til innovasjonsbegrepet, og følgelig har hvert fakultet formet sine egne visjoner, ambisjoner og planer rundt temaet innovasjon.

Det psykologiske fakultet sier i sin strategiplan for 2023-2030 at «Vi vil legge til rette for motivasjon og arbeid med innovasjon i bred forstand. Fakultetets forskergrupper har stort potensiale til å utvikle forskningsbaserte innovasjoner som kommer målgrupper eller samfunnet generelt til nytte. Det kan for eksempel dreie seg om nye og mer relevante eller effektive løsninger på problemer, eller om forbedrede metoder og prosedyrer. Det ligger også potensial til innovasjoner i vår store og varierte studentgruppe.»

Strategien til Det juridiske fakultet nevner at «god formidling av rettsvitenskapleg kunnskap skal bidra til utviklinga av demokratiet, og legitimiteten og tilliten til retten i samfunnet. Våre vitenskapleg tilsette er tydeleg til stades som kunnskapsressursar i samfunnet, driv formidling med høg kvalitet og når breitt ut. Gjennom dialog med politiske og rettslege institusjonar skal vi bidra til betre avgjerder om korleis rettssystemet skal utviklast».

Strategien til Det humanistiske fakultet (HF) at fakultetet sin «...forskning skaper ny kunnskap om menneskets plass i verden. (...) Våre innsikter bidrar til å fremme demokrati, bærekraftig utvikling og innovasjon. I et samfunn på terskelen til nye utfordringer, står humanistiske fag for avgjørende ferdigheter: analyse, kildegransking, tolkning og kritisk tenkning.»

I Universitetsmuseet sin strategi står det: «Gjennom kunnskap og formidling av vår kultur- og naturarv skal Universitetsmuseet bidra til identitet, innsikt og forståelse av fortid, samtid og framtid – et viktig grunnlag for en bærekraftig og demokratisk utvikling. Universitetsmuseet skal arbeide innovativt og forskningsbasert for å tilrettelegge for nysgjerrighet og kritisk refleksjon.»

Det medisinske fakultet har en egen strategiplan for innovasjon hvor det beskrives hvordan «fakultetet skal utvikle en innovasjonskultur for å styrke forskningsdrevet, undervisningsdrevet og helsetjenestedrevet innovasjon.»

Det samfunnsvitenskapelige fakultet skriver i sin strategi at de har som mål å «utdanne kandidater som former samfunnet» og å «være en premissleverandør for den offentlige samtalen og utforming av politikk».

Fakultet for naturvitenskap og teknologi bruker begrepene nyskaping og regional utvikling som nøkkelord og har ambisjoner om at fakultetet skal være et realfaglig kraftsentrum for å skape fremtidsrettede løsninger innen IKT, molekylær livsvitenskap og helse.

Det er planlagt at hvert fakultet skal gi en kort orientering om sitt innovasjonsarbeid i løpet av IU-møtene i 2024/25. Det humanistiske fakultet og Fakultet for naturvitenskap og teknologi presenterte i møtet 31. januar 2024, og Fakultet for kunst, musikk og design, samt Det medisinske og Det samfunnsvitenskapelige fakultet presenterte i møtet 22. mai 2024 og Universitetsmuseet presenterte i møtet 25.9. Det juridiske fakultet presenterte i møtet 13. november 2024. Det psykologiske fakultet presenterer i dette møtet.

Oppsummering

Saken legges frem til orientering i Innovasjonsutvalget.